

Provinciale Staten Raamprogramma 2019-2023

Op 20 maart 2019 zijn er verkiezingen voor Provinciale Staten. 50PLUS neemt in alle provincies deel en wil voor het eerst in haar bestaan in <u>alle</u> provincies zetels veroveren. 50PLUS in alle Staten!

De provinciale besturen zijn, in samenwerking met het hoofdbestuur en het partijkantoor, verantwoordelijk voor de samenstelling van de kieslijst en het verkiezingsprogramma. Alle punten uit onderstaand raamprogramma dienen door elk provinciaal bestuur verwerkt te worden (niet integraal overnemen) in het provinciale verkiezingsprogramma. Een herkenbaar programma met een apart hoofdstuk 'Ouderenbeleid' als goede basis voor een goede campagne en een goede uitslag op 20 maart. Naast een apart hoofdstuk 'Ouderenbeleid' vragen we ook een apart hoofdstuk op te nemen over 'Duurzaamheid'.

Dit raamprogramma is samengesteld door de commissie 'Raamprogramma Provinciale Staten'. Deze commissie bestond uit Corrie van Brenk, Marianne Fennema, Jan Kerkhoff, Henk van der Linden, Horst Oosterveer, Dick de Vries en Simon Geleijnse (voorzitter). De belangrijkste input is geleverd door de 40 leden die hebben deelgenomen aan de 'workshopdag' op vrijdag 24 augustus.

De commissie heeft deze input zeer gewaardeerd.

Het raamprogramma bestaat uit een inleiding en zes hoofdstukken:

- -Ruimtelijke ontwikkeling/waterbeheer
- -Milieu, energie en klimaat
- -Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden
- -Regionale bereikbaarheid/openbaar vervoer/regionale economie
- -Culturele infrastructuur en monumentenzorg
- -Kwaliteit openbaar bestuur/toezicht gemeenten

Het raamprogramma is door het hoofdbestuur van 50PLUS op 7 september vastgesteld.

Inleiding

In dit programma wijzigt 50PLUS haar standpunt op het gebied van de provinciale bestuurslaag. 50PLUS pleit niet langer voor het afschaffen van deze bestuurslaag. De taken van de provincies worden op enkele onderdelen zelfs uitgebreid. Daarbij verwacht 50PLUS van haar provinciale volksvertegenwoordigers en bestuurders dat zij op de meest effectieve en efficiënte wijze te werk gaan - en daar waar mogelijk besparingen realiseren - zonder in te boeten op kwaliteit.

De opbrengst daarvan moet direct in de portemonnee van de burger voelbaar zijn.

Het aantal Statenleden in Nederland kan vanaf 2023 teruggebracht worden van 570 naar maximaal 500. Daarnaast pleit 50PLUS voor een wettelijk maximum van 6 (fte) gedeputeerden.

Ruimtelijke ontwikkeling/waterbeheer

- -50PLUS streeft naar een intensievere samenwerking tussen waterschappen en Provinciale Staten.
- -Samen met gemeenten en woningcorporaties zorgt de provincie voor voldoende geschikte woningen voor ouderen. Levensloopbestendig, kleinschalig, duurzaam en bij voorkeur met zorgfunctie. Ook in bestaande gebouwen die hun oorspronkelijke functie verliezen. De provincie steunt ook de ontwikkeling van innovatieve woonvormen voor ouderen.
- -50PLUS wil dat provincies zorgen voor voldoende bankjes, drinkwatervoorzieningen, oplaadpunten en toiletten in de openbare ruimte.
- -Bij ruimtelijke ontwikkeling mogen welzijn en leefomgeving niet ondergeschikt zijn aan het economisch belang.
- -Tegelijk met het stembiljet verstuurt de provincie aan iedere bewoner een uitnodiging voor een laagdrempelige sessie over de Omgevingswet.
- -Voordat nieuwe bedrijfsterreinen worden gerealiseerd, eerst de mogelijkheden bezien van het opknappen van bestaande terreinen.
- -50PLUS wenst een iets ruimer beleid als het gaat om het permanent wonen in recreatiewoningen. De provincie gaat hierover in gesprek met de gemeenten.
- -De provincie motiveert de gemeenten om de Blijverslening (SVn), voor het levensloopbestendig maken van de woning, aan te bieden aan de inwoners.

Milieu, energie en klimaat

- -De kosten van de energietransitie moeten eerlijk en naar draagkracht worden opgebracht, door bedrijven en inwoners.
- -De provincie moet innovatieve ontwikkelingen op het gebied van energie(transitie) en duurzaamheid stimuleren. Ook waterstof, geothermie en thorium moeten daarbij aandacht krijgen.
- -50PLUS wil dat provincies subsidies beschikbaar stellen aan particuliere eigenaren voor het verduurzamen van woningen. De leeftijd van de aanvrager mag geen rol spelen in het al of niet toekennen van de subsidie.
- -50PLUS is voorstander van het toepassen van windenergie. Buiten de woongebieden zijn grote windmolens soms een verstandige optie. In de buurt van woningen en bij bedrijven zijn de steeds effectievere, kleinere windmolens/windturbines wat 50PLUS betreft een betere keus.

Voldoende draagvlak bij de direct betrokken inwoners is altijd essentieel.

-50PLUS ziet in de openbare ruimte veel meer mogelijkheden voor de toepassing van zonne-energie. Daarbij denken we in de eerste plaats aan zonneceldakpannen en vangrails en platte daken met zonnepanelen. Daarnaast is 50PLUS voorstander van de aanleg van zonneparken en het optimaliseren van de bijbehorende infrastructuur, mits dit niet ten koste gaat van duurzame landbouwgrond.

- -Overheidsgebouwen, waaronder de provinciehuizen, hebben een voorbeeldfunctie wat betreft energieneutraliteit. Alle provinciehuizen hebben een 'loket voor inwoners' die advies willen voor het energieneutraal maken van hun woningen en bedrijven.
- -50PLUS wil dat de provincie hergebruik van grondstoffen stimuleert.
- -50PLUS is tegen het boren naar schaliegas.
- -Voor het verwijderen van asbest blijft een subsidieregeling, ook op provinciaal niveau, beschikbaar.
- -50PLUS wil dat de provincie, samen met partners, zich inzet voor het reduceren van verpakkingen en de introductie van statiegeld op blikjes en flesjes. Ook moet de provincie zorgen voor voldoende afvalbakken buiten de kernen.
- -De provincie neemt versneld maatregelen voor klimaatadaptie ter voorkoming van schade. Rekening houdend met steeds meer perioden van hitte en forse regenval.

Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden

- -De leegloop van dorpen baart zorgen. 50PLUS wil alles op alles zetten om deze dorpen vitaal te houden, ook met het oog op de leefbaarheid in de steden. Goede bereikbaarheid is daarbij voor 50PLUS essentieel. Het is te overwegen om inwoners van deze dorpen gebruik te laten maken van openbaar busvervoer, zonder dat zij dit moeten betalen. Verder stimuleert de provincie het behouden van voorzieningen in dorpen, bijvoorbeeld een geldautomaat.
- -Gezondheidszorginstellingen moeten snel en goed bereikbaar zijn, ook met openbaar vervoer. Parkeerkosten bij deze instellingen mogen maximaal kostendekkend zijn. Tevens moet de provincie toezien op een goede spreiding van gezondheidszorginstellingen.
- -50PLUS wil dat op elke plaats in de provincie internet met hoge snelheid beschikbaar is.
- -50PLUS wil dat de provincie bijdraagt aan het 'vergroenen' van steden. Mede door minstens 1 miljoen extra bomen te planten tussen 2019-2023, verdeeld over de provincies.
- -50PLUS wil dat de provincie werkgelegenheid op het platteland stimuleert.
- -50PLUS wil grensoverschrijdende (provinciaal en met buurlanden) samenwerking op het gebied van natuur, economie en toerisme.
- -Voor 50PLUS staat dierenwelzijn hoog in het vaandel. Elke keer moet er een zorgvuldige afweging gemaakt worden tussen het maximaal aantal dieren ten opzichte van de beschikbare ruimte. Als uiterst middel is het bejagen van dieren toegestaan.
- -50PLUS wil dat grondeigenaren langs alle akkers zogenaamde 'akkerranden' met kruidenrijk gras aanleggen.
- -Natuur moet je beleven! 50PLUS wil alle natuurgebieden bereikbaar en toegankelijk maken voor iedereen.
- -50PLUS wenst in 2020 een extra evaluatiemoment van de Natura2000-gebieden, ook in relatie tot de Omgevingswet.
- -50PLUS wil de grootschalige intensieve veehouderij beperken.

Regionale bereikbaarheid/openbaar vervoer/regionale economie

- -50PLUS wil de privatisering van het openbaar vervoer terugdraaien en het openbaar vervoer terugbrengen in publieke handen. Zolang dit niet is gerealiseerd moet 'kwaliteit' leidend zijn bij een aanbesteding. Denk daarbij aan bushaltes op loopafstand (in dorpen en wijken), toegankelijkheid en duurzaamheid.
- -50PLUS wil openbaar vervoer in de provincie kosteloos aanbieden aan AOW-gerechtigden en aan mensen met een kleine beurs. Dit draagt ook bij aan de mogelijkheid om uit de eenzaamheid te ontsnappen.
- -50PLUS wil dat de provincies in samenwerking met de landelijke overheid de verbindingen tussen de Randstad en de andere delen van Nederland optimaliseert.
- -50PLUS wil mede met het oog op toenemende fietssnelheid dat fietspaden veiliger worden door deze paden breder te maken met zo weinig mogelijk tweerichtingsverkeer.
- -Bij het herinrichten van de openbare ruimte en kruispunten/wegen wil 50PLUS altijd extra aandacht voor de kwetsbare weggebruikers. Aanbevelingen uit het IPO-rapport 'Seniorvriendelijk wegontwerp provinciale wegen' worden betrokken bij de herinrichting.
- -De provincie moet bij het onderwerp 'werkgelegenheid in de regio' extra aandacht geven aan oudere werklozen, zeker voordat er gekeken wordt naar de inzet van buitenlandse werknemers.
- -Een deel van de opbrengst van verkeersboetes gaat niet langer naar de kas van de landelijke overheid, maar naar de provincie.
- -50PLUS wil dat de provincie burgerinitiatieven voor seniorenprojecten op het gebied van wonen en welzijn ondersteunt.
- -50PLUS wil dat er in recreatienota's speciaal aandacht komt voor 50-plussers.
- -De provincie steunt en stimuleert de bekendheid van regionale specialiteiten en streekproducten.
- -De opcenten (wegenbelasting) worden bevroren. Geen stijging van deze belasting in de periode 2019-2023.
- -Het verbeteren van de koopkracht is ook van belang voor de ontwikkeling van de regionale economie. Ook op provinciaal niveau vraagt 50PLUS aandacht voor loonontwikkeling en pensioenindexatie.

Culturele infrastructuur en monumentenzorg

- -50PLUS wil dat AOW-gerechtigden en scholieren t/m 12 jaar kosteloos een Museumjaarkaart aan kunnen vragen.
- -50PLUS wil dat de provincie goed zorgt voor de regionale monumenten, het landschap en het cultureel erfgoed. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking blijft daarbij een aandachtspunt.
- -Volksvertegenwoordigers en bestuurders van 50PLUS zullen zeer kritisch zijn op de toekenning en verantwoording van allerhande subsidies.
- -50PLUS hecht aan onze Nederlandse cultuur en wil deze doorgeven aan volgende generaties.

- -Wat 50PLUS betreft moet de provincie zich inzetten voor het behouden van de bibliotheken. Boeken blijven van belang, digitaal is niet zaligmakend. Daarnaast kan de bibliotheek fungeren als een trefpunt in de regio.
- -De provincie moet bevorderen dat er meer matineevoorstellingen worden georganiseerd.

Kwaliteit openbaar bestuur/toezicht gemeenten

- -Samenwerkingsverbanden, uitvoeringsorganisaties en gemeenschappelijke regelingen kunnen een goede oplossing zijn voor diverse taken en verantwoordelijkheden van de provincie. 50PLUS is daar niet tegen, mits de democratische legitimiteit goed geborgd is. Elke inwoner moet duidelijk kunnen zien wie de verantwoordelijkheid draagt, zodat men in staat is bij verkiezingen 'af te rekenen' met de verantwoordelijke.
- -50PLUS ziet mogelijkheden voor een bindend referendum op provinciaal en lokaal niveau. Zeker bij een voorstel tot gemeentelijke herindeling.
- -50PLUS wil strak toezien op het vergunningenbeleid: goede controle en handhaving. Als de gezondheid van de inwoners op het spel staat moet wat 50PLUS betreft dit toezicht extra intensief worden uitgeoefend.
- -Communicatie met burgers zal gebeuren via lokale media en lokale kranten, zodat iedereen hier kennis van kan nemen. Alleen digitaal infomeren is voor 50PLUS niet voldoende.
- -50PLUS wenst dat de provincie in het verlengde van hun huidige taak om toe te zien op de financiën van de gemeenten ook inhoudelijk toeziet op de uitvoering van de taken door de gemeenten in het kader van de decentralisaties (bv. WMO en Jeugdzorg).
- -50PLUS omarmt het concept 'Burgerinitiatief', waarbij inwoners de mogelijkheid hebben om thema's te agenderen en bespreekbaar te maken in de vergadering van Provinciale Staten.
- -50PLUS pleit voor een aparte portefeuille 'Ouderenbeleid' onder de verantwoordelijkheid van één gedeputeerde.

Den Haag 29 augustus 2018